

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/12/2024
Identifikačné číslo spisu:	5321200524
Dátum vydania rozhodnutia:	19.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5321200524.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: I & R KONKURZY A REŠTRUKTURALIZÁCIE, k. s., Bratislava, Šoltésovej 2, IČO: 36 865 265, správca konkurznej podstaty úpadcu SK - METAL, s.r.o., Kysucké Nové Mesto, Kukučínova 2790, IČO: 36 433 128, zastúpeného advokátska kancelária IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 2, proti žalovanej: H. S. Ď., súdna exekútorka, so sídlom Exekútorského úradu Č., Q. Y. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., Čadca, Ul. 17. novembra 3215, za účasti intervenienta: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Miroslav Maďar, s.r.o., Banská Bystrica, Horná 26, o zaplatenie 378.381,05 eura s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Čadca, v súčasnosti Okresnom súde Žilina pod sp. zn. CA-11C/14/2021, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 12. septembra 2023sp. zn. 9Co/2/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca medzitýmnym rozsudkom z 11. apríla 2022 č. k. 11C/14/2021-301 (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol, že je daný právny základ nároku žalobcu voči žalovanej na náhradu škody v prospech všeobecnej podstaty nezabezpečených veriteľov úpadcu SK-METAL, s.r.o., so sídlom Kukučínova 2790, 024 01 Kysucké Nové Mesto, IČO: 36 433 128, na účet správcu konkurznej podstaty úpadcu s tým, že o trovách konania rozhodne v konečnom rozhodnutí.

1.1. Vychádzal z toho, že žalobca sa ako správca konkurznej podstaty úpadcu SK-METAL, s.r.o., so sídlom Kukučínova 2790, Kysucké Nové Mesto, IČO: 36 433 128 v konkurznom konaní sp. zn. 9K/5/2019, podľa § 44 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii domáhal voči žalovanej ako súdnej exekútorky zaplatenia sumy 378.381,05 eura predstavujúcej náhradu škody spôsobenej úpadcovi ako povinnému pri výkone jej exekučnej činnosti.

Mal za to, že pre vznik zodpovednosti súdneho exekútora za škodu spôsobenú v súvislosti s jeho

činnosťou podľa Exekučného poriadku (ďalej „EP“), na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 31 ods. 1 EP) musia byť splnené predpoklady, a to protiprávnosť konania exekútora, vznik škody poškodenému a príčinná súvislosť medzi nimi, pričom prezumovanej zodpovednosti sa exekútor zbaví, len ak preukáže, že postupoval s odbornou starostlivosťou (ods. 2 cit. §-u). Z exekučného spisu 349/EX543/18 mal preukázané, že žalovaná bola poverená vykonaním exekúcie na vymożenie pohľadávky oprávneného PUK plus, s.r.o., voči povinnému SK-METAL, s.r.o., vo výške 10.579,20 eura s príslušenstvom, ktorú vykonala predajom hnuťelných vecí povinného. Z inventúrneho súpisu vyplynulo, že povinný k dátumu vykonania inventarizácie 01. 01. 2019 bol vlastníkom hnuťelného majetku „palety HANKOOK 1200 ks Glovise“ určených na uskladnenie, manipuláciu a prepravu pneumatík so zostatkovou účtovnou hodnotou 84.455,16 eura. Ďalej mal preukázané zo súpisu hnuťelných vecí podliehajúcich exekúcii podľa § 120 ods. 1 EP z 09. 01. 2019, že tento sa mal tohto dňa vykonať o 09.00 hod. v Lietavskej Lúčke v sklade spoločnosti SUNDL, s.r.o., žalovanou, a to bez prítomnosti úpadcu a bez pribratia nezúčastnenej osoby alebo osoby vhodnej, podľa možnosti zástupcu obce. Z výpovede žalovanej pri výsluchu však vyplynulo, že uvedený súpis spísala v sídle svojho exekučného úradu, nakoľko uvedeného dňa v rozhodnom čase sa v Lietavskej Lúčke pred skladoom za účelom súpisu hnuťelných vecí nenachádzala, tento súpis reálne nevykonala v predmetnom sklade, kde sa mali nachádzať a predmetné hnuťelné veci neoznačila pečatidlom súdneho exekútora, aj keď to v súpise uviedla. Takto konala na základe informácie zo strany právneho zástupcu povinného V4Legal, s.r.o., že predmetné hnuťelné veci sa v sklade nenachádzajú. Vychádzajúc z uvedeného mal preukázané, že reálne vykonanie ohliadky vecí povinného zo strany žalovanej a k oboznámeniu sa s ich faktickým stavom vrátane ich označenia pre účely ich predaja v exekúcii nedošlo, čím porušila § 121 EP. V rámci exekúcie predmetom dražby mohli byť len vozíky, ktoré existujú vo vlastníctve úpadcu. V čase vykonania súpisu ich počet bol 697 ks a nachádzali sa v dispozícii spoločnosti GLOVIS SLOVAKIA, s.r.o. na základe zmluvy o nájme, pričom neboli v rámci exekúcie zabezpečené a ani označené, či inak od iného majetku úpadcu odlišné. Z trestného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/41/2018 mal súd preukázané, že rozsudkom z 28. mája 2020 bolo rozhodnuté o vine obžalovaného vo veci krádeže 503 ks vozíkov (za obdobie od 05. 05. 2016 do 22. 05. 2017) s povinnosťou nahradiť škodu vo výške 189.804 eur z čoho vyplývalo, že po vykonaní dražby mohla žalovaná odovzdať vydražiteľovi len 697 ks vozíkov. V exekučnom spise okrem súpisu hnuťelných vecí sa nenachádzal žiaden dôkaz ani fotodokumentácia vozíkov, na ktorú odkazovala žalovaná vo svojej výpovedi a ktorú mala poskytnúť za účelom odhadu ceny vozíkov, v rámci odborného vyjadrenia spoločnosti G & F Energy, s.r.o. Pre získanie informácií o majetku úpadcu žalovanej postačovali len informácie od „živnostníkov“, ktorí sa nachádzali v sklade povinného, a ktorí jej ukázali rozobraté zvyšky hnuťelných vecí úpadcu. Záver odborného vyjadrenia, že vozíky majú byť značne opotrebované a zničené a ich hodnota je na úrovni zostatkovej materiálovej ceny železa bolo možné porovnať s údajmi o dátume obstarania vozíkov v roku 2016, ktorý bol zachytený v inventúrnom súpise, z čoho vyplývalo, že vozíky boli obstarané menej ako tri roky pred vykonaním dražby, ktorými údajmi žalovaná disponovala. Žalovaná nedostatočným spôsobom zistila relevantné informácie o majetku úpadcu určeného na speňaženie v rámci exekúcie na účel uspokojenia vymáhanej pohľadávky a napriek tomu vykonala dražbu, v rámci ktorej bol speňažený už sčasti neexistujúci majetok úpadcu, t. j. 503 ks vozíkov z celkového počtu 1200 ks predaných na dražbe, ktoré v čase konania dražby 25. 02. 2019 vôbec neexistovali, čo potvrdzuje nezákonnosť dražby, ktorú namietala aj spoločnosť GLOVIS SLOVAKIA, s.r.o. ako nájomca vozíkov vzhľadom na odhadnutú hodnotu tohto majetku nezodpovedajúcu jeho reálnej hodnote, keďže v čase konania dražby bol uvedenou spoločnosťou užívaný. Žalovaná vlastným šetrením v súčinnosti s tretími osobami si mala zabezpečiť potrebné informácie a podklady o majetku úpadcu, pričom sama uviedla, že počas ich zabezpečovania jej bolo uvedené, že vozíky sa nachádzajú aj na iných miestach a sú stále používané, napriek čomu vzala v celom rozsahu do úvahy odborné vyjadrenie spoločnosti G & F Energy, s.r.o. a hodnotu majetku úpadcu predstavujúcu úroveň zostatkovej materiálovej ceny železa, t. j. šrotu, stanovila na 29.340 eur, aj keď uvedená spoločnosť pri stanovení hodnoty vozíkov 1200 ks vychádzala len z inventúrneho súpisu a fotodokumentácie, ktorá jej mala byť žalovanou predložená, ktorou však v čase rozhodovania žalovaná nedisponovala a v konaní ako dôkaz ani nepredložila. Uvedené potvrdzovalo porušenie povinnosti žalovanej ako súdnej exekútorky konať s odbornou starostlivosťou (§ 29 ods. 2, § 122 EP) pri zisťovaní majetku úpadcu a jeho reálnej hodnoty v čase konania dražby. Za nesporné skutkové tvrdenia a unesenie dôkazného bremena na strane žalobcu mal súd preukázané vykonanie

súpisu majetku úpadcu bez pribratia nezúčastnenej osoby alebo inej vhodnej osoby, podľa možnosti zástupcu obce, čo odôvodnene preukázalo porušenie § 119 ods. 1 a § 120 ods. 1 EP, nezabezpečenie a neoznačenie majetku úpadcu žalovanou pre účely speňaženia na dražbe a tým odlišenie od ostatného majetku úpadcu ako povinného majúce za následok porušenie ust. § 121 EP žalovanou. Ďalej mal súd preukázané, že žalovaná oznámenie o dražbe zaslala úpadcovi 28. 02. 2019 po termíne, kedy sa dražba konala, cez fikciu doručenia, a pritom vychádzajúc zo stanovenia ceny hnuiteľných vecí na 29.340 eur nezverejnila oznámenie o dražbe majetku úpadcu v Obchodnom vestníku MS SR s termínom konania dražby (§ 125 ods. 3 EP). O postupe žalovanej teda úpadca ako povinný v exekúcii nebol riadne upovedomený ako ani o procesných úkonoch, ktoré žalovaná vykonávala vo vzťahu k majetku podliehajúcej exekúcii, vzhľadom k tomu, že písomnosti, ktoré úpadcovi doručovala boli doručené až po reálne vykonanom úkone, čím mu nebol poskytnutý časový priestor na vyjadrenie sa k nim, prípadne uplatnenie námietok v exekúcii. Keďže ak úpadca v postavení povinného nebol prítomný pri spisovaní vozíkov, mala mu žalovaná povinnosť doručiť upovedomenie o tom, že sa vykonal súpis a ktoré veci sa spísali, pričom z doručeník v exekučnom spise nevyplýva, kedy bolo upovedomenie o vykonaní súpisu hnuiteľných vecí zo dňa 19. 01. 2019 zaslané a doručené úpadcovi, z čoho nesporne vyplývalo porušenie § 118 ods. 1 EP. Žalovaná v konaní nepreukázala existenciu žiadneho liberačného dôvodu podľa § 31 ods. 2 Exekučného poriadku, pričom jej tvrdenia o nečinnosti konateľa úpadcu ako povinného subjektu v zmysle EP nepredstavuje konanie s odbornou starostlivosťou pri výkone exekúcie zo strany žalovanej, ktorá si vlastným šetrením súčinnosťou s tretími osobami mala vykonať zabezpečenie potrebných informácií a podkladov o jeho majetku.

1.2. Vychádzajúc z uvedeného mal súd za to, že žalobca preukázal vznik škody, ktorú žalovaná spôsobila povinnému porušením povinností pri výkone exekučnej činnosti v rámci exekúcie, a to udelením príklepu na dražbe 25. 02. 2019 vydražiteľovi za cenu zodpovedajúcu žalovanou odhadnou cenou 29.340 eur. Ďalej mal preukázané porušenie povinností žalovanej pri výkone exekučnej činnosti tak ako bolo uvedené vyššie, a to podľa § 29 ods. 2, § 118 ods. 1, § 119 ods. 1, § 120 ods. 1, 3, § 121, § 122, § 123 ods. 1 a § 125 ods. 3 EP ako aj kauzálny nexus, t. j. príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a porušením povinností žalovanej pri výkone exekučnej činnosti, pretože v prípade konania s náležitou odbornou starostlivosťou nemohlo dôjsť k udeleniu príklepu žalovanou, k predaju majetku úpadcu v dražbe, kde najnižšie podanie určené žalovanou bolo stanovené v dôsledku porušenia ustanovení EP, keď jej zodpovednosť je daná bez ohľadu na zavinenie. Exekútor sa tejto zodpovednosti môže zbaviť, len ak preukáže, že v rámci exekúcie vedenej voči úpadcovi postupoval s náležitou starostlivosťou, čo však zo strany žalovanej preukázané nebolo, a preto boli splnené všetky predpoklady na vznik jej zodpovednosti za škodu spôsobenú žalobcovi pri výkone jej exekučnej činnosti v exekučnej veci sp. zn. EX/543/2018, čo zakladá právny nárok žalobcu voči žalovanej na náhradu škody.

2. Krajský súd v Žiline rozsudkom z 12. septembra 2023 sp. zn. 9Co/2/2023 medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

2.1. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalovanej, že neboli preukázané základné atribúty nároku na náhradu škody, odvolací súd uviedol, že z obsahu spisu, a to výpovede žalovanej vyplynulo, že táto v listine vydanej v rámci exekučnej činnosti, a to súpise hnuiteľných vecí povinného v exekučnom konaní uviedla nepravdivé skutočnosti (§ 2 EP, § 205 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), a to, že vykonala 09. 01. 2019 o 09.00 hod. v sklade spoločnosti SUNDL, s.r.o. v Lietavskej Lúčke, súpis hnuiteľných vecí povinného podliehajúcich exekúcii predstavujúcich kovové paletové vozíky zn. HANKOOK v počte 1200 ks a že spísané veci boli označené pečatidlom súdneho exekútora a že nie sú zabezpečené na inom mieste, pretože tento súpis na mieste samom nevykonala, keďže jej malo byť právnym zástupcom povinného, ktorý mu však plnú moc neudelil, a to spoločnosťou V4 Legal, s.r.o., oznámené, že vozíky sa tam nenachádzajú. Vo svojej výpovedi žalovaná ďalej uviedla, že súpis vykonala v kancelárii v exekútorskom úrade na základe inventúrneho súpisu poskytnutého jej spoločnosťou ACARTUS Slovakia, s.r.o., ktorá povinnému robila účtovníctvo. Z uvedeného inventarizačného súpisu z 01. 01. 2019 však jednoznačne vyplýva, že vozíky v počte 1200 ks sú v GLOVIS (podľa výpisu z Obchodného registra GLOVIS VS SLOVAKIA, s.r.o., so sídlom Na bráne 1, Žilina), preto ak by konala s odbornou starostlivosťou s využitím všetkých svojich skúseností a odborných vedomostí (§ 29 ods. 2, § 31 ods. 2 EP) potrebné informácie pre spísanie vozíkov by zisťovala u tejto spoločnosti a objektívne by zistila, že tento hnuiteľný majetok má od

povinného prenajatý na základe nájomnej zmluvy zo 04. 05. 2016 za mesačné nájomné 7.548 eur do 31. 04. 2022, z ktorého nájomného ako sama v odvolaní uviedla, by sa celá exekúcia v prospech oprávneného vymohla a k dražbe by nedošlo, keď vzhľadom na výšku pohľadávky oprávneného a trov exekúcie podľa upovedomenia o začatí exekúcie by postačovalo dvojmesačné nájomné. Od uvedenej spoločnosti by sa žalovaná dozvedela, že táto podala v roku 2017 trestné oznámenie za odcudzenie 503 prenajatých vozíkov a od policajných orgánov (§ 42 ods. 1, 2, 5 EP), že povinný v exekúcii si uplatnil voči páchatelovi nárok na náhradu škody vo výške 189.804 eur na základe odborného vyjadrenia a znaleckého posudku z roku 2017, pričom sama žalovaná v odvolaní uviedla, že by sa musela s právami k týmto 503 ks vozíkov v exekučnom konaní vysporiadať, pretože vo vzťahu k nim vyplýva nárok na náhradu škody a toto majetkové právo by bola povinná uplatniť, pretože ide o majetkové právo, z ktorého vznikne finančný prospech, teda finančné plnenie, ktoré sa môže následne použiť na uspokojenie veriteľa v exekučnom konaní. Povinného ako poškodeného v trestnom konaní pritom zastupovala spoločnosť V4 Legal, s.r.o., ktorej konateľom je J.. Z.. J. Š., ktorý je aj konateľom spoločnosti ACARTUS Slovakia, s.r.o. vykonávajúcej pre povinného účtovníctvo, s ktorými podľa svojich tvrdení žalovaná komunikovala. Vychádzajúc potom z tvrdení samotnej žalovanej sa exekúcia predajom hnuťelných vecí, t. j. 1200 ks vozíkov sa vykonať nemala a k vykonaniu exekúcie ich predajom na dražbe ani dôjsť nemohlo, keďže ako bolo na začiatku uvedené k súpisu vozíkov nedošlo, a preto nemohlo dôjsť ani k odhadu ich ceny žalovanou (§ 120 ods. 1, § 122 EP). Aj keby k súpisu došlo (čo však ako už bolo uvedené sa nestalo) musela by žalovaná pri odhade s odbornou starostlivosťou vychádzať zo znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní, z ktorého vyplývalo, že cena jedného ks vozíka predstavuje 377,3 eur, čo je v príkrom rozpore s cenou stanovenou v odbornom vyjadrení žalovanou oslovenej spoločnosti G & F Energy, s.r.o., ktorá ju stanovila na 24,4 eur (29.340 eur : 1200 ks vozíkov) bez toho, že by ich ohliadla vychádzajúc podľa výpovede žalovanej len z inventúrneho súpisu a fotodokumentácie, ktorú fotodokumentáciu však žalovaná v priebehu konania ako dôkaz nepredložila tvrdiac, že ju už nemá, keď ju ani mať nemohla, keďže súpis hnuťelných vecí a ich ohliadku nevykonala a ako sama uviedla, mala ju od spoločnosti V4 Legal, s.r.o., ktorá však pri ich súpise a ohliadke podľa výpovede žalovanej nebola, a teda ju vyhotoviť nemohla a ak ju mala, jednalo sa len o fotodokumentáciu vyhotovenú pre účely trestného konania, v ktorom ako už bolo uvedené zastupovala povinného ako poškodeného, a ktorá bola vyhotovená, tak ako to vyplýva z trestného spisu a trestného rozsudku, po ich odvezení do spoločnosti zaoberajúcej sa výkupom kovového odpadu. Vzhľadom na výšku pohľadávky oprávneného a trov exekúcie by potom reálne stačilo spísať a označiť 40 ks vozíkov.

2.2. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie správne konštatoval danosť nároku na náhradu škody, keďže bolo preukázané porušenie právnych povinností žalovanou pri výkone jej exekučnej činnosti, vznik škody predajom hnuťelných vecí, t. j. vozíkov na dražbe, ktorej výšku ustáli v konečnom rozhodnutí, ako aj príčinná súvislosť medzi nimi, keďže protiprávne konanie žalovanej a škoda sú vo vzájomnom pomere príčiny a následku, pretože bolo preukázané, že nebyť jej protiprávneho úkonu ku škode by nedošlo, a to aj napriek tvrdeniam žalovanej, že povinný bol počas celého exekučného konania nečinný. Správne súd prvej inštancie konštatoval aj že zodpovednosť žalovanej ako exekútora za škodu spôsobenú v súvislosti s vykonávaním jej exekučnej činnosti je zodpovednosťou objektívnou, ktorej sa v priebehu konania nezbavila, pretože nepreukázala ničím, že postupovala s odbornou starostlivosťou. Pokiaľ žalovaná navrhla výsluch konateľa spoločnosti G & F Energy, s.r.o. za účelom uvedenia, či došlo k ohliadnutiu vozíkov, súd prvej inštancie navrhnutý dôkaz správne, z dôvodu hospodárnosti, nevykonával, keďže uvedená skutočnosť, t. j. že k ohliadnutiu vozíkov zo strany spoločnosti nedošlo, bola vzhľadom na výpoveď žalovanej medzi stranami nesporná. Pokiaľ žalovaná navrhla výsluch konateľa spoločnosti V4 Legal, s.r.o., bolo to z dôvodu, že mal pravdepodobne komunikovať so spoločnosťou GLOVIS, ktorá mala mať predmetné vozíky v nájme, správne súd prvej inštancie z dôvodu hospodárnosti uvedený výsluch nevykonával, keďže žalovaná neuviedla, aké skutočnosti majú byť svedeckou výpoveďou objasnené, a to, že konateľ mal mať vedomosť o tom, že spoločnosť GLOVIS SLOVAKIA mala mať predmetné vozíky v nájme vyplýva, ako už bolo vyššie uvedené z toho, že bol konateľom aj spoločnosti vykonávajúcej pre povinného účtovníctvo.

2.3. Pokiaľ žalovaná v odvolaní namietala, že je sestrou predsedníčky krajského súdu a následne uviedla, že je to námietka zaujatosti, odvolací súd uviedol, že podľa § 49 ods. 1 CSP sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, k ich zástupcom

alebo osobám zúčastneným na konaní, možno mať dôvodné pochybnosti o jeho nezaujatosti. Podľa § 52 ods. 1, 2 CSP strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti, v ktorej musí byť uvedené proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť, pričom na podanie, ktoré nespĺňa uvedené náležitosti súd neprihliada a v tomto prípade sa vec nariadenému súdu nepredkladá a ustanovenia o odstraňovaní väd sa nepoužijú. Podľa § 53 ods. 1 CSP námietku zaujatosti je potrebné uplatniť najneskôr do 7 dní, odkedy sa strana dozvedela o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený, na neskôr uplatnenú námietku zaujatosti súd neprihliada a v takom prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Vychádzajúc z uvedených zákonných ustanovení ako aj z toho, že žalovaná vo svojej námietke zaujatosti proti sudcom krajského súdu neuviedla, kedy sa o dôvode ich vylúčenia dozvedela, a preto nebolo možné posúdiť, či ich uplatnila v zákonom stanovenej lehote 7 dní, odkedy sa tak malo stať, pričom dôvody, pre ktoré by malo k vylúčeniu dôjsť neuviedla, a preto odvolací senát k ňou vznesenej námietke zaujatosti neprihliadal, keď sám skutočnosti, pre ktoré by mal byť z prejednávania a rozhodnutia sporu vylúčený nezistil (§ 50 ods. 1 CSP).

3. Proti rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalovaná, ktorá ho ako aj rozsudok súdu prvej inštancie navrhla zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodila s poukazom na § 420 písm. f) CSP a vytýkala súdu, že jeho rozhodnutie je arbitrárne a odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súčasne rozhodnutie odvolacieho súdu v spojitosti s rozsudkom súdu prvej inštancie považovala za predčasné. Namietala postup súdu pri vydaní medzitýmneho rozsudku, nakoľko nebolo ustálená vedomosť o existencii škody, na čo žalovaná v priebehu celého konania poukazovala. V dovolaní obsiahlo opísala predpoklady nároku na náhradu škody a mala zo to, že súdy vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia aj s poukazom na naplnenie účelu exekučného konania. Mala zo to, že rozhodnutie odvolacieho súdu nespĺňa ani len základné náležitosti kladené na dostatočné, jasné, určité a zrozumiteľné odôvodnenie rozhodnutie, a závery súdov sú hypotetické.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej ho navrhol ako neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými

podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

Dovolací súd opakovane konštatuje aj v súlade so závermi ústavného súdu, že dovolacie konanie má povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát, dovolateľ, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnická osoba, nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

10. Žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania s poukazom na § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, majúci za to že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku nie je dostatočné a nedáva odpoveď na ním predostreté argumenty.

10.1. Dovolateľka namietala, že procesným postupom oboch nižších súdov došlo k zásahu do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10.2. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

10.3. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

10.4. Ak dovolateľka v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietala nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, vyvolávajúce súčasne jeho arbitrárnosť, dovolací súd opakovane vyjadruje záver, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia,

ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06). K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

10.5. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd zhodnotil skutkový stav, ktorý vyplynul z dokazovania, a pri svojom právnom závere, podrobne a presvedčivo odôvodnil, z čoho vychádzal. Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami.

11. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv dovolateľa nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho závery by boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

12. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

13. Najvyšší súd dopĺňa, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017).

13.1. Rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

13.1. V súvislosti s vyššie uvedeným dovolací súd pripomína aj naďalej aktuálne konštatovanie ústavného súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (IV. ÚS 196/2014 a tiež IV. ÚS 279/2018).

14. Dovolací súd poukazuje aj na § 433 Civilného sporového poriadku, prihliadajúc k obsahu dovolania dovolateľky, ktorý uvádza, že dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Tento, možno na prvý pohľad príliš formálny príkaz nie je samoúčelný, ale je vyjadrením toho, že najvyšší súd sa má v zmysle zákonnej

úpravy vo svojich rozhodnutiach zaoberať dôvodmi, ktoré má povinnosť konkrétne uviesť právny zástupca, ktorý je na to kvalifikovaný svojím vzdelaním a profesiou, a nie dôvody prípustnosti a dôvodnosti dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku sám vyhľadávať. Vzhľadom na základný obsah dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku s prihliadnutím na to, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte narušiteľné len mimoriadne a výnimočne, má dovolanie slúžiť len na nápravu výnimočných najzávažnejších procesných pochybení, t.j. zmätočných rozhodnutí a na riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry so svojím nezameniteľným vplyvom na posilňovanie princípov právnej istoty. Z hľadiska uvedeného nie je prípustné, aby dovolateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, poukázal v dovolaní na svoje podania pred súdmi nižších stupňov, ale musí v dôvodoch v prvom rade odôvodniť prípustnosť dovolania tak, aby najvyšší súd mal základ pre svoje rozhodnutie o tom, či dovolanie je spôsobilé vyvolať ten procesný následok, že ho dovolací súd vecne prejedná. Aj pri všetkej snahe o autentické porozumenie dôvodov prípustnosti dovolania z hľadiska samotnou dovolateľkou označeného § 420 písm. f) CSP, dovolací súd dôvody prípustnosti dovolania, ako už uviedol vyššie nevzhliadol.

15. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priechiaci sa všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

16. Najvyšší súd na základe uvedeného dovolanie žalovanej, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c) CSP), odmietol.

17. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.